

สุรัฐ เนียมกลาง : ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลท้องถิ่น (THE DETERMINANT OF LOCAL GOVERNMENT TAXATION) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ไพศาล เล็กอุทัย ; 128 หน้า. ISBN 974-637-949-6.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลท้องถิ่น โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวาง เป็นรายจังหวัดในปี พ.ศ. 2537 แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกพิจารณาความสามารถในการเสียภาษีของจังหวัด โดยกำหนดสมการอัตราส่วนภาษีแต่ละประเภทต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด มีปัจจัยทางเศรษฐกิจใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการจัดเก็บภาษี โดยวิธีสมการถดถอย (Regression Approach) และในส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ถึงความพยายามในการจัดเก็บภาษีของจังหวัด โดยพิจารณาถึงอัตราส่วนระหว่างอัตราส่วนภาษีที่เก็บได้จริงต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดกับอัตราส่วนของภาษีที่คาดว่าจะเก็บได้หรือความสามารถในการเสียภาษีในการวิเคราะห์จากส่วนแรก

จากผลการทดสอบสมการถดถอยของภาษีทั้งหมดพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีคือ มูลค่าผลิตภัณฑ์จากภาคการธนาคาร มูลค่าผลิตภัณฑ์จากภาคอุตสาหกรรม มูลค่าผลิตภัณฑ์จากภาคการบริการและรายได้ต่อหัวของประชากรในจังหวัด เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดความสามารถในการเสียภาษีประเภทต่าง ๆ ในจังหวัด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงระดับการใช้จ่าย การขยายตัวทางอุตสาหกรรมและการบริการ ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่เศรษฐกิจของประเทศ

ผลการศึกษาปรากฏว่า แบ่งกลุ่มจังหวัดออกเป็น 4 กลุ่ม ตามความสามารถในการเสียภาษีและ ความพยายามในการจัดเก็บภาษีคือ กลุ่มแรก จังหวัดที่มีค่าความสามารถสูงและมีค่าความพยายามสูง กลุ่มที่ 2 จังหวัดที่มีค่าความสามารถสูงและมีค่าความพยายามต่ำ กลุ่มที่ 3 จังหวัดที่มีค่าความสามารถต่ำและมีค่าความพยายามสูง และกลุ่มที่ 4 คือ จังหวัดที่มีค่าความสามารถในการเสียภาษีต่ำและค่าความพยายามต่ำ การจัดแบ่งกลุ่มของจังหวัดนั้นก็เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงผลของการจัดเก็บภาษีของเจ้าหน้าที่ภาษีและความพร้อมของจังหวัด รวมทั้งโครงสร้างทางเศรษฐกิจในจังหวัดที่จะเอื้อให้เกิดรายได้ และประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีตามพื้นฐานทางเศรษฐกิจของจังหวัด

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลท้องถิ่นพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีได้รับการกำหนดจากรัฐบาลกลางแล้วจะส่งผลถึงท้องถิ่น การคลังของท้องถิ่นที่ถูกรวมศูนย์ไว้ส่วนกลาง โดยผ่านการบริหารตามลำดับขั้นจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น ทำให้ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานของตนเอง เพราะจะต้องพึ่งพาความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ จากรัฐบาลกลาง การบริหารและควบคุมงานของรัฐบาลท้องถิ่นควรจะเป็นอิสระทางการคลัง โดยรัฐบาลกลางควรพิจารณาวิธีการควบคุมดูแลรัฐบาลท้องถิ่นแทน ซึ่งจะสนองความต้องการของประชากรในท้องถิ่นได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ทั้งการลงทุนและการใช้จ่ายสำหรับท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็จะลดความช่วยเหลือและการพึ่งพาทางการคลังจากรัฐบาลกลาง ซึ่งในที่สุดก็จะทำให้รัฐบาลท้องถิ่นมีความเข้มแข็งมากขึ้น โดยรัฐบาลกลางจะคอยดูแลและเป็นผู้ตัดสินใจถึงต้นทุนและผลประโยชน์ในระดับชาติเท่านั้น

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์.....
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์.....
ปีการศึกษา2541.....

ลายมือชื่อนิติดี
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม